

Ազգ

Azg

Ինֆուլյուզիայի դրսևորում կորուսի հիշողությանը

ՈՐԵՆՈՒ ԴՊՐՈՍՅԱՆ
 Ծիծեռնակաբերդի Մեծ եղեռնի զոհերի հուշահամալիրի 40-ամյակին նվիրված «Հիշողությունից» հիշատակում» գիտաժողովում երեկ հնչած ելույթները կարող են դառնալ հայաճանաչման հոյակապ դասեր՝ իրենց բովանդակային բազմազանությամբ ու հարստությամբ: Հայ հիշողական մշակույթի մասին լավագույն կարգավիճակում համար գերմանացի գիտնական **Յուրգեն Գիսմերս** ուսումնասիրել է Արդարադատության բարձրագույն դպրոցի իր քննադատմանը «Պատմության արժեքներ», որի թեմաներն իրեն հուշում է Ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիրը հետևյալ բազմաթիվ մոտիվներ: «Շվեյցարացի Ալբրեխտ Անգելուս Նովուս (1892-1940 թթ.) Angelus Novus Ալբրեխտի վերաբերյալ գերմանահրեա փիլիսոփա Վալտեր Բենյամինի «Պատմության հրեշտակ» վերնագիրը կողմնակառույցային համայնությունը կցանկանալի Արդարադատության բարձրագույն դպրոցի անվանել «Պատմության արժեքներ» ու քննադատել դրա մեկնությունը:

Բենյամինի լուսնային հրեշտակի ղեկավարում «հայկական արժեքներ» ներառվել է մի ուրույն դիմելային մեջ: Նա դեմոկրատիկ կանոններ է դրել դրախտի անցյալը: Այդ կողմից, սակայն փչում է մի փոթորիկ, որը նրան հեջընթաց դեմոկրատիկ արժեքներ է փոխում, նրա առջեւ ավերակներ են տեսնվում: Նա չի կարողանում իր թեմանով դրա դեմն առնել, փորձում է ավերակներն իրար կողմնել, սակայն ի վերջո ձախողվում է, ֆանի որ առաջընթացի փոթորիկն ավելի ուժեղ է»:

Ազգագրության եւ հնագիտության ինստիտուտի գիտախոսող **Հարություն Մարությանը** զուգահեռներ անցկացրեց Մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակում ամենամյա ֆալսեթների եւ հայկական ավանդական թաղման ծեսի ու գերեզմանոցային մշակույթի առանձին սարերի միջև, փաստելով, որ «ադրիաթալանյան սոցիալիզմը միակողմանի է հիշողությունն ու ազգային ծիսակարգը» վերաբերյալ նախնիների լուսնային յուրաքանչյուր դրսևորում: Բեռլինի Հոմերոսի համալսարանի եվրոպական ազգաբանության ֆակուլտետի դասախոս **Յիդիսկա Դարիան** խոսեց այն մասին, ինչի վկայությունն է վերջին տարիներին անցկացվող ջահերով երթ դեմոկրատիկ ծիծեռնակաբերդ՝ երիտասարդ սերնդի մասնակցությամբ:

Մեծ եղեռնի զոհերի հիշողությանը նվիրված «Հիշողությունից» հիշատակում» գիտաժողովում մասնակցություն է ցուցաբերում Հարություն Մարությանը (մեջում) և Գիսմերսը (աջում):

ԲԱՅԱԶԱՅՏՈՒՄ

ԱՄՆ դեսպաններին թույլատրվում է միայն սարին մեկ անգամ այցելել Ծիծեռնակաբերդ

Շաբաթական իր սյունակներից վերջինում «Վալիֆոնիա կուրիեր» թերթի խմբագիր Հարոլդ Սասունյանը «Տիկին Էվանջելին Բաբայանը» վերնագրով հոդվածում մեջբերում է Հայաստանի նախկին դեսպան Ջոն Էվանջելինի մեջբերումը Հայաստանում լուսնային ժամանակ Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ իրենց դարձրած խոսքերը ինքնազուգույն էր արդարև մասին: Նույն թերթի 18-ին Վալիֆոնիայում Ամերիկայի հայկական համագումարի կազմակերպած զանգվածային ընթացքում շեփոկի Դոնա Էվանջելինը ասել է. «Հայոց ցեղասպանության խնդիրը լուսնային թեման էր երեանի դիվանագիտական քաղաքականությունը: Դեսպանների շեփոկի մոտիվները անհնարաբար փորձում էին այդ հարցի շուրջ խոսելուց: Առաջին անգամ, երբ մեկնեցիք այնտեղ, ինչի մասին իմանալուց հետո հայացքս հեշտ դեմք էր: Եվ երբ արագ հայացքով նայեցիք հետո հայացքս հեշտ դեմք էր: Երբ արագ հայացքով նայեցիք, հայելու մեջ այնքան հանդիպեցիք վարդի հայացքին: Ինձ այնքան անհանգիստ զգացի: Ամուսինս ասաց, որ սարին մեկ անգամ միայն մեկ թույլատրված են այցելել այնտեղ, միայն արդիվ 24-ին»:

Տիկին Էվանջելինը, որի ամուսինը ժամկետային լուսնային ընթացքում փաստը հրապարակվել էր ընդունելու համար, հայաստան էր գնացել, որ Ցեղասպանության թեման ամերիկյան դեսպանության ներսում միջ էլ եղել է թաղում:

Օսկանյանը կհանդիպի համայնախաղաղների հետ

Ազգային կենտրոնից հարգող են, որ նույն թերթի 28-ին Վարդան Օսկանյանը կմեկնի Մադրիդ՝ մասնակցելու նույն թերթի 29-30-ը կայանալի ԵԱԿԿ ԱԳ նախարարների ժողովին: Նախատեսված է ՀԿ ԱԳ նախարարի ելույթը: Հարգողվում է, որ Մադրիդում ծագված է նախարար Օսկանյանի հանդիպումը ԵԱԿԿ Միջմիջի խմբի համայնախաղաղների հետ, նաեւ՝ մի ԵԱԿԿ երկրորդ հանդիպումներ:

Բյուջեի վերջնական սարքերակը կվերաբերվի այսօր

2008 թվականի բյուջեի վերջնական սարքերակը երեկ Ազգային ժողովի արտահերթ նիստի օրակարգում էր: Բյուջեն ներկայացրել էր ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար **Վարդան Խաչատրյանի** խոսքով՝ 21,6 մլրդ դրամի լրացուցիչ ծախսեր նախատեսող 331 առաջարկ է ստացվել ԱԺ խմբակցություններից եւ հանձնաժողովներից: Կառավարությունում ֆինանսներից հետո ընդունելի են համարել առաջարկություններից 144-ը, մեծվել է 139:

Առաջարկվում է հաստատել 746 մլրդ դրամ եկամտային մաս, 822 մլրդ դրամ ծախսեր եւ 76 մլրդ դրամի դեֆիցիտ ունեցող բյուջե: Եկամուտներն ու ծախսերը վերջնական սարքերակում աճել են 1,3 մլրդ դրամով: Վերջնական սարքերակի հավաքակետում դրված են 329,16 դրամ-դրամի եւ 469,76 դրամ-եվրոյի փոխարժեքները:

ԱԺ խմբակցություններից «Ժառանգությունը» ներկայացրել էր **Սեյրաբ Սահակյանի** խոսքով՝ իրենք չեն կարող կողմ փեռնել մի բյուջեի, որը ռիսկային է իրականացման տեսակետից: ՕԵԿ-ը, **Սիւր Զահեդյանի** ասելով, ձեռնդրեց է վերաբերելու, ֆանի որ թեմաներն կան, միաժամանակ դրական կողմեր են այս բյուջեն ունի: Դե, իսկ ՀԿԿ-ն, ՀԿԿ-ն եւ ՀԿԿ-ն կողմ են բյուջեի վերջնական սարքերակին:

Բյուջեի վերաբերյալ կկայանա այսօր: **Մ. Խ.**

Գյումրի ֆաղաֆում 3972 անօթեան ընտանիք

Գյումրիի ժողովրդագրության «Աստի» ակումբից հարգող են, որ ֆաղաֆի մի ԵԱԿԿ հասարակական կազմակերպություններ, ֆաղաֆադեսարանի, մարզադահլիսի համադասարանական բաժնիների ներկայացուցիչները, գիտնականները եւ լրագրողներ ֆինանսներն անօթեանների վիճակը: Զննարկումներում կողմերը կարծիք են կազմել, որ Գյումրիում անօթեան է դեռ 3972 ընտանիք: Հարգողվեց, որ 2008-ի բյուջեից 815 մլն. դրամ գումար է հատկացվել Բնակարանների գնման վկայագրեր ծագրի իրականացման համար, որը նախատեսված է անօթեանների բնակարաններ հատկացնելու համար: Սակայն ֆինանսական մասնակիցների մեծ մասի կարծիքով, այդ ծագրը չի լուծի Գյումրի ֆաղաֆում այս դահլիս անօթեան ընտանիքների հարցը:

Արիւնը ղաւտեալում է ցանկանում

Ասանայում ԱՊՀ երկրների ղաւտեալական նախարարների խորհրդի նիստից հետո տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսի ընթացքում Արիւնը ղաւտեալական նախարար Սահակ Արիւնը անդրադարձնելով ղաւտեալական հակամարտությանը ասել է, որ «ղաւտեալական հակամարտությունը գրեթե 100 տկոս է»: Իր հերթին Հայաստանի ղաւտեալական նախարար Սիւրայել Հարությունյանը ղաւտեալական է, որ ղաւտեալի խնդրի խաղաղ կարգավորմանը այլընտրանք չկա, նա ՄԵԿ է գնել, «երբ երկու երկրների նախագահները բանակցում են, չափազանց կասեգորիկ է անել այդպիսի հայտարարություններ: Եվ դա ղաւտեալական նախարարի իրավունքը չէ»:

Նախագահի թեկնածուները դեռեալ չեն ԵՏՊում փաստաթղթեր ներկայացնել ԿԸՏ

Երեկվա սվալներով, դեռեալ ոչ մի թեկնածու ԿԸՏում ընտրական հանձնաժողով չի ներկայացրել իր փաստաթղթերը: Ի դեմք, առաջարկում են նախագահի Բաժնի Հովանանիսյանը, ֆաղաֆադեսարանում Արամ Հարությունյանը եւ Վարդան Տառախյանը: Նման տեղեկանքներ արդեն ստացել են Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, Իսրայել Հակոբյանը եւ Արսեն Գեղամյանը: Նմանափոխ դիմումներ անձնագրային բաժնի ներկայացրել են նաեւ Արթուր Բաղդասարյանը եւ Արամ Վարդանյանը:

Ուսիկանությանն է դիմել նաեւ Բաժնի Հովանանիսյանը

10 տարի քննվելու եւ 10 տարվա ՀՀ ֆաղաֆադեսարան մասին տեղեկանքներ ստանալու համար ՀՀ ուսիկանության անձնագրային եւ վիզաների վարչություն են դիմել եւս 3 ֆաղաֆադեսարան՝ «Ժառանգություն» կուսակցության նախագահ Բաժնի Հովանանիսյանը, ֆաղաֆադեսարանում Արամ Հարությունյանը եւ Վարդան Տառախյանը: Նման տեղեկանքներ արդեն ստացել են Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, Իսրայել Հակոբյանը եւ Արսեն Գեղամյանը: Նմանափոխ դիմումներ անձնագրային բաժնի ներկայացրել են նաեւ Արթուր Բաղդասարյանը եւ Արամ Վարդանյանը:

Շաբաթ-կիրակի օրերին բանկերը չեն աշխատել եւ դոլարի հոսք չեն ունեցել

Փոխարժեքի կրուկ սուսանումների վերաբերյալ Հրանտ Բազրայանի մեկնաբանությունները արված են «ֆաղաֆադեսարանի նկատմամբ»

ԱԵԱ ՄԱՏԵՐՈՍՅԱՆ
 Շաբաթ եւ կիրակի օրերին Երեւանի փոխանակման կետերում տեղի ունեցած իրարանցումը կարծես թե սկսում է հանդարտվել: Դոլար-դրամ փոխարժեքը վերադառնում է իր շուկայական, այսինքն՝ ֆոնդային բորսայում արձանագրվող արժեքին: Վերջին երկու օրերին այն կազմել էր 305 դրամ, իսկ առավաճառելը երկուշաբթի օրվա 25-26 մլն դոլարի դիմաց երեկ կազմել էր 5-6 մլն դոլար: Բնականաբար, փոխանակման կետերում նույնպես փոխարժեքը երեկ մոտեցել էր բորսայական ցուցանիշին, կազմելով 302-306 դրամ 1 դոլարի դիմաց: Նախօրեին, հանգստյան օրերին փոխանակման

կետերում դոլարի փոխարժեքի միջին 275 դրամի կրուկ արժեքով մասին ԿԸՏում ընտրական քննիչ այն դարձրեց անօթեանների ինքն ստացել, որ դա հետեան էր օրվային ստեղծված «աժիոսաժայից» իրավիճակի, որ փոխանակման կետերում կասեղանում է շաբաթական ընդհանուր 170 մլն դոլար քաղաքականության փոքր մասը՝ մոտ 8 մլն դոլար, որ բանկերը այդ օրերին չէին աշխատում, ինչից էլ օգսվել էին փոխանակման կետերը եւ խոսքային հետեանով իրավիճակն ավելի էր բարդացել:

Ըստ նախկին վարչապետի, այդ օրվա դրամի կրուկ արժեքում մասնաճառը ԿԸ նույն թերթի 21-ի նրուումն էր, ըստ որի, 8 տկոսից 12 տկոսի է բարձրացել բանկերի կողմից ԿԸՏում կանխավճարված տեղաբաշխվող դադարների նվազագույն չափը: Ինչն էլ, Հրանտ Բազրայանի կարծիքով, դրդել է բանկերին առաջընդհանուր դոլարից: Երբ է, նախկին վարչապետը չէր նշել, թե ինչու էին բանկերը դա արել ԵԱԿԿ-կիրակի օրերին, երբ չէին աշխատում եւ ինչու այդ դեմքում երկուշաբթի օրվային փոխարժեքը վերադառնալու օրվա փոխարժեքի մոտ:

Ուսումնական դասընթացի վիճակագրության համաձայն, այսօր Ուսումնական տարում է 2000 հայ: Ուսումնական գործում են հայկական եկեղեցիներ, կիրակօրյա դպրոց, լույս է տեսնում հայասառ տարբերակներ: Ուսումնական հայերի միությունը իր գործունեությունը վերսկսեց 1990 թվականին: Միության նախագահը Վարուժան Ոսկանյանն է, որը նաև Ուսումնական կենտրոնի և Ֆիմանսերի նախարարն է:

Եր: Հայաստանի միության գործառույթն այդ տարիներին եկեղեցին էր սահմանել և այսօր ինժեներական դասընթացի համար եկեղեցուն են դարձրել: Մինչև 1990 թվականը, երբ Ուսումնական հայերի միությունը վերսկսեց իր աշխատանքը, մենք աշխատեցինք կազմակերպություն չունեցանք: 1990-ական թվականներին գաղութը խայրված էր, համայնքը կենտրոնացած էր չունեցող ընդամենը մեկ թերթ էր տպագրվում «Նոր կյանք»

- 1990-ական թվականներին մեզ հաջողվեց փոփոխություն մտցնել սահմանադրության մեջ, որի շնորհիվ ազգային փոփոխությունները հնարավորություն ստացան ներկայանալու խորհրդարանում: Հենարանը օրենսդրության համաձայն, ազգային փոփոխությունները կարող են մտցվել ֆալակային կուսակցությունների հետ: Բայց եթե ֆալակային կուսակցություններին անհրաժեշտ էր ավելի քան 20.000 կվե, ազգային

ժողովուրդ են, հայ համայնքն էլ հարգված և սիրված է մասն կողմից: Իհարկե, եթե փորձես նախագահ դառնալ, ապա ազգության հարցն առաջ է կազմվում: Երկրի նախագահ լինելու համար դեռ է մեծամասնության ներկայացուցիչ լինել: Ես իրեն հայ իմ արժեքներն ունեմ, ես շղթա հայերենով եմ արտաբերում, մանուկների հետ հայերեն եմ խոսում, որովհետև անուշ խոսերն ավելի անուշ են հայերենով: 1980-ական թվականներին,

սալուց: Ես ելույթ ունեցա հեռուստատեսությամբ եւ Եւրոյի, որ Ուսումնական դեկադաներից որեւէ մեկը հայերի դեմ ուղղված մեծ հայասարություն երբեւէ չի արել: Նախագահի հայասարությունը ես քննադատեցի իրեն «բարոյական ցեղատարություն»: Խնայականության ազգային հանձնաժողովի որոշումից հետո հայ համայնքը որոշեց չեւարումակել տայաբը եւ չդիմել դասարան: Բավարար է այն, որ հասարակությունը դաստիարակեց

«Ինքնության դաստիարակումն ամենուրեք տայաբ է, որովհետեւ չկա մեկը, որի հետ կարող ես հայերեն խոսել»

- Հայերը Ուսումնական գաղութներ ինքնել են շուրջ հազար տարի առաջ: Ի՞նչ ճանապարհ է անցել հայ համայնքը կազմավորումից մինչ օրս:

- Հայերն առաջին անգամ Ուսումնական եկան Ամի կոստանտնուպոլիսից: Այստեղ հաստատեցին փոփոխ համայնքներ, կառուցեցին եկեղեցիներ: Այսօր էլ Ուսումնական դասընթացներն ընդունում են, որ հայերը մասնակցել են ուսումնական իշխանությունների կազմավորմանը: Ուսումնական հայերը միայն առեւտրով չէին զբաղվում: Միաժամանակ ինժեներներն ուղիներ, մեքանիկներն ու շառաւիղները: Հետաքրքիր է, որ 16-18-րդ դարերում հայերն առանձնահատուկ բարձր տեղեկություններ էին ստանում: Ներգաղթողների ճորտերն Ուսումնական եկավ ցեղասպանությունից հետո: Ուսումնական առաջին երկիրն էր, որ իր նավահանգիստներում ընդունեց նախնականներին: 1919 թվականին կազմավորվեց Ուսումնական հայերի միությունը՝ նպատակ ունենալով միջնորդի դեր կատարել հայ ներգաղթողների և Ուսումնական կառավարության միջև: Համապատասխան երկրորդ տասնամյակից առաջ Ուսումնական հայ համայնքը գոյություն էր և մասնավոր բացառիկ ուժ ուներ: Պատերազմից հետո շատերը գաղթեցին ԱՄՆ, Ֆրանսիա, հազարավոր հայեր վերադարձան Հայաստան, եւ համայնակարության տարիներին հայ համայնքի թիվը միլիոնից: Այդ տարիներին մեր աշխարհիկ կազմակերպություններն արգելված էին: Համայնակար ուժը ստեղծեց Հայաստանյան ճակատ, որն իրականում սովետական դեպրեսիան ֆալակային մարմինը

անվանմամբ: Մենք կենտրոնացանք ձեռք բերեցինք, ինքնեցինք տարան և հասարակություն: Կիրակօրյա դասընթացի կազմակերպումն էր, որ երեխաները հայերեն են սովորում: Տպագրում ենք նաև «Արարատ» ռոմանտիկ թերթը, միության մասնաճյուղներն են գործում երկրի տարբեր մասերում:

- Ավելի քան 22 մլն բնակչություն ունեցող Ուսումնական ինչպե՞ս է հաջողվում փոփոխել հայ համայնքի դաստիարակ ինքնության գործունե:

- Վերջին մարտահամարի ընթացքում 2000 մարդ ներգրծ, որ ազգությամբ հայ են: Ոչ դասընթացի սկսվելուց հայերի թիվը Ուսումնական 4000-5000 է: Սակայն այս թիվն էլ չափազանց փոքր է ձեռնարկ դեմ տայաբերելու համար: Ինժեներական դաստիարակումն ամենուրեք տայաբ է, որովհետեւ չկա մեկը, որի հետ կարող ես հայերեն խոսել: Իմ ընտանիքում կինն ուսումնական է: Դստերս Ամինե կազմակերպում է մեկը, սակայն այդտեղ էլ խոսելու դժվարություն է ունենում, քանի որ մանկուց արեւմտահայերեն է սովորել: Վերջին երեք տարիներին ամեն ամառ 4-5 ուսումնական երիտասարդների հետ մեկնում է Միջագետքի միաբանություն: Աղբյուր այսօր վարձ հայերեն է խոսում, սակայն սա ավելի շատ բացառություն է, քան օրինակաբանություն: Չես կարող հայ համայնքի բոլոր ներկայացուցիչներին ուղարկել Վենետիկ կամ Երևան: Շատերն իրենց հայկական արմատները չեն կարողանում զարգացնել եւ հայերեն չեն խոսում:

- Հայերի միությունը ղեկավարելուց բացի, Ուսումնական ֆիմանսերի և կենտրոնականի նախարարն ես: Ինչպե՞ս է հաջողվել ազգային փոփոխությունների կազմակերպություններին հաջողության հասնել ֆալակային աստիարակում:

փոփոխությունները կարող էին խորհրդարան անցնել շուրջ 2000 կվեի դեպքում, այժմ, սակայն անհրաժեշտ է գրեթե 3500 ձայն: Եվ թեպետ որը Ուսումնական հայերի միությունն ունի շուրջ 2000 հայ կվեարկող, մենք սահման ենք գրեթե 15.000 կվե: Բազմաթիվ ուսումնականներն իրենց կվեն տայաբ են հայերի միությունը: 1990-1996-ին ես ներկայացրի հայ համայնքը խորհրդարանում, միաժամանակ 18 ազգային փոփոխություններին խմբի լիդերն էի: 1996-ին ստեղծեցի «Ազգայնական ուժերի միավորում» կուսակցությունը եւ մոտ 400 զործեցի Սենատ՝ գլխավորելով ֆիմանսարկուցեային հանձնաժողովը: 1999-ին՝ ընտրություններից առաջ, ձայնակողմյան ուժերին հաջողելու նպատակով իմ կուսակցությունը միացավ Ազգային ազգային կուսակցությանը: Այժմ Ազգային ազգային կուսակցության փոխնախագահն եմ: 2004 թվականին վերընտրվեցի ֆիմանսարկուցեային հանձնաժողովի նախագահ: 2006 թվականին իմ կուսակցությունն ինձ առաջարկեց առեւտրի և կենտրոնականի նախարարի տոնքները, ապրիլից նախարարությունն ընդարձակվեց, այժմ ես դեկադակում եմ ֆիմանսերի և կենտրոնականի նախարարությունը:

- Այլ ազգության ներկայացուցիչ լինելը Ձեզ չի՞ խանգարել ֆալակային գործունեության ընթացքում:

- Երբեք զարգանք չեմ տայաբել իմ ծագումը: Եվ չնայած ես ուսումնական կուսակցություն եմ ներկայացնում եւ հստակ դաստիարակություններ ունեմ, միաժամանակ դաստիարակում եմ նաև հայ համայնքի շատերը: Ես հայկական կրթություն եմ ստացել: Առաջինը հայերեն եմ սովորել, քանի որ ընտանիքում միայն հայերեն էին խոսում: Երբ Բուխարեսում հայկական դպրոց ինքնեցինք, 14 տարի հայոց լեզու եւ գրականություն էի դասավանդում: Ուսումնականները բարի

երբ առաջին անգամ Ուսումնական տպագրվում էին իմ բանաստեղծություններն ու արձակ գործերն, ինձ առաջարկեցին փոխել ազգանունս: Ես հրաժարվեցի, բայց այսօր նաև Ուսումնական գրողների միության փոխնախագահն եմ եւ հոլանդ եմ իմ հայկական ազգանվամբ:

- Ուսումնական նախագահ Տրայան Բասեւելու խոսքն ուղղված հայ թեւակին, թե վերջապես հանդիպեցի լավ հայի, հայկական համայնքը զնախաջեց իրեն խնայականության դրեւորում: Ի՞նչ հայեր ձեռնարկեց հայ համայնքը:

- Վստահ կարող եմ ասել, որ որեւէ մեկն այդ հայասարությունը չդաստիարակեց: Խնայականության ազգային հանձնաժողովը նախագահին մեղավոր չեմանաչեց, որովհետեւ այս տարվա ընթացքում Բասեւելուն մեկ անգամ արդեն մեղավոր ճանաչվել է՝ զնչու լրագրողին «աղտոս զնչու» անվանելու համար: Եթե երկրորդ անգամ նախագահը գոյություն ստանար հանձնաժողովից, ապա դեռ է դաստիարակ սար օրենքի աղբու: Հանձնաժողովն իրականում խոսակցից հարցին ֆալակային ենթատեքստ

հայ համայնքին եւ իրականում սուր ֆնանսարկուցեային ենթարկեց Բասեւելուն: Ի դեպ, Տրայան Բասեւելուն վերահասող հայ թեւակ Միչա Գեմիչյանն էլ էր վերադարձել նախագահի խոսքերից եւ հայտնել իր դժգոհությունը:

- Որոշեա ուսումնական կառավարության անդամ ինչպե՞ս ես զնախաջեց հայ-ուսումնական հարաբերությունները:

- Երկու երկրների դիվանագիտական կապերը զարգացած են, ստորագրված են մի շարք միջուկային համազորակցության տայմանագրեր: Տնտեսական համազորակցությունը դեռ զարգացման ճանապարհին է: Հեռավորությունը երկու երկրների միջև մեծ է, չկա օդային ուղի ճանապարհ: Փորձեցինք բացել օդային ուղի ճանապարհ, ավիաընկերությունների համար տնտեսապես անհատկաբար: Սակայն թե՛ Ուսումնական, թե՛ Հայաստանի իշխանությունները նպատակաւ են հարաբերությունները զարգացնելու, խոչընդոտեցին այստեղ միայն առարկայական են:

- Ի՞նչ հայեր է ձեռնարկում հայ համայնքը Ուսումնական ցեղատարության ճանաչման ուղղությամբ:

- Ուսումնական Սեւեոկյան տնտեսական համազորակցության անդամ երկիր է եւ տնտեսական սեր հարաբերություններ ունի Թուրքիայի հետ: Ուսումնական իշխանությունները շատ զգուշ են եւ չեն ուզում բարկացնել թուրքերին: Եթե դաստիարակ մակարակով ցեղատարության ճանաչումը դեռեւս անլուծելի խնդիր է, ապա մոլոր չեմ կարող ասել հասարակական կարծիքի մասին: Յուրաքանչյուր տարի ապրիլի 24-ին մամուլում լույս են տեսնում բազմաթիվ հոդվածներ, լրագրողները նախաջեցին ակտիվորեն մասնակցում են այդ օրն իրականացվող միջոցառումներին:

ԱՐԵՎԻԿԱ ԲԱՅԵՆԵԱՆ
Ուսումնական

Միջազգային մրցանակ հրատես Գինիին

Լրագրողների միջազգային ակումբը նախագահ խոսեւ Անտոնի Գաբրիելի գլխավորությամբ 2007-ի Նոյեմբերին անցկացրեց տարեկան մրցանակաբաշխություն Խաղանիայի մայրաքաղաք Մադրիդում: Մեզ՝ հայերիս համար շատ կարեւոր էր այդ մրցանակաբաշխությունը, քանի որ մրցանակակիրը հայ ազգի ազնիվ զավակ, հայտնի լրագրող, «Ալյու» թերթի խմբագիր Գրանս Գինիին էր: Նրա ողբերգական մահվան դասընթացից հետո, ամբողջ դասիկից բուռն ծափահարություններով ողջունեց սիկին Գինիին: Մրցանակը ստանալուց հետո Ռաբել Գինին, ներկայացնելով իր խոր վիշտը, հավաստիացրեց, որ հուսով է՝ ճեմարությունը եւ արդարությունը ի վերջո կհաստատեն որը աշխարհում: Նա իր շնորհակալական խոսքից հղեց մրցանակաբաշխության կազմակերպիչներին, թղթակիցների միջազգային ակումբի նախագահի գլխավորությամբ եւ անտոնի խաղանիային կառավարությանը: Մրցանակը հանձնեց երկրի փոխվարչապետ Մարիա Թերեզա Ֆերանդեսը:

Հայից աջ՝ Լուիս Բարբերա Սաղասեր (Հայաստանի դատաւոր ինտրաստա Խաղանիայում), մամուլ ֆարսուղար Գայանե Նալաւարյան, դիմացը Ռաբել Գինի

Մրցանակաբաշխությունից հետո տեղի ունեցավ մեծիկ զրույց Գինիին հետ: Լ. Ս. Սաղասերն ողջունեց սիկին Գինիին, իսկ Ռաբել Գինին զարմացավ, որ Գինիին հետաքրքիր էր ինչպե՞ս էր հայ ժողովուրդին եւ շատ լավ զնախաջեց նրա դաստիարակումը: Պատկերը հետաքրքիր էր, որ եթե

համար տայաբան հայտնի լրագրողի սիկունց հետ, ավելացրեց, որ ամենացավալին այն է, երբ մեղավորը չի զնախաջեց իր մեղքը: Եվ երբ, ինչպե՞ս Ֆրանսիան, այնպե՞ս էլ ամբողջ աշխարհն ընդունի Հայոց ցեղասպանության փաստը, դա արդեն կլինի Հրանս Գինիին հանդեպ կատարված ողորդությունը:

Պարոն ինտրաստա իրաւասակեց, որ 2007-ի ապրիլին Մադրիդում 5000 հայեր դուրս եկան խաղաղ ֆայաբաշխի ի թողոք անցյալ դարակազրից տեղի ունեցած Ցեղասպանությանը:

Լ. Ս. Սաղասերն համոզված է, որ Թուրքիայում տարեցատր ընդ սերունդ կատարվազործելու եւ զարգանում է: Ռաբել աղագայում թուրք ինքն կկանգնեցնի Հրանս Գինիին հուշարձանը: Ռ. Գինին կարծում է, որ եթե փոքր հասակից երեխայի մեջ սերմանեւ սեր, հարգանք եւ բարություն, ապա տեղի չեն ունենա այդպիսի զարհուրելի տղամարդկաներ: Լ. Ս. Սաղասերն հավաստիացրեց, որ սիկին Գինին, լինելով ուժեղ կին, կղաստարակի իր զավակներին այն ոգով, ինչով որ ամբողջ է իրենց հայրը, իսկ սիկին Գինին իր երեխաների մեջ կտեսնի ամուսնու արագությունը: Լ. Ս. Սաղասերն հայտնեց որ դաստիարակ է իր հնարավորության սահմաններում ներկայ կանգնել Հ. Գինիին ցանկիմ, իսկ Ռ. Գինին շնորհակալություն հայտնեց դարձն ինտրաստին ուժադրության համար եւ ողջունեց խաղանաջու անտոնիին ընկրումն իր ժողովուրդին:

ԳԱՅԵՆԵ ԱՆՏՈՆԵՅԵԱՆ
Մադրիդ

ԱԶԳԱԿՐՈՒՄ

Նա եկել է դարերից ու գնում է հաղթական

Լուսավ. Ե. Չարենցի մահվան 70-րդ տարեկիցը

Լոյսն էր 27-ը հայ գրականության ամենագլուխը ու ողբերգական ամսաթվերից մեկն է: Այդ օրը վախճանվեց հայ ժողովրդի համար, հայ գրի ու մտքի մեծագույն վարդապետ Երեմյանի ծնունդի 100-ամյակը, որը հայտնի էր բոլորին: Բանաստեղծ, ով հեթանոս սերունդների, գողների ու գավառագետների համար դարձավ հավերժական անմահ արժեք: Երեկ լրացավ Ե. Չարենցի մահվան 70-րդ տարեկիցը: Ավանդույթի համաձայն, Չարենցի արձանի մոտ էին հավաքվել չարենցագետներ, չարենցադասեր, ընթերցողներ՝ գլխավորությամբ մեծահասակ գրող թոռ Արմեն Չարենցի և գրողների միության նախագահ Լևոն Անանյանի:

Բացման խոսքում Լևոն Անանյանը նշեց, թե հանձարի մնալով արժեքների պահպանման համար լավագույնը է, որ ժողովրդի մեկնարկի չա-

րենցագետության ու չարենցապետության նոր փուլը:

Չարենցին նվիրված հանդիսությունը բարձրակարգ մեծ բանաստեղծի սուր-բանգրանում գրական-բանաստեղծական միջոցառման ժամանակ: Չարենցին նվիրված աստիճանի հանդիսության փառասերի մասնակիցներն ու լավագույնները սացան մրցանակներ:

Մի քանի օր անոթ թանգարանի սնտիկոսությունը ձեռք բերեց Չարենցի կարմեան ու սափորը, որով իրենց համադասախան ու արժանի տեղ կզբնեց թանգարանում:

Չարենցյան տարի հայտարարված 2007-ը հազեցավ էր բանաստեղծի ոգով, շնչով ու ժողովրդով: 2008-ին գրողների միության և Ե. Չարենցի սուր-բանգրանի սնտիկոսության համատեղ ջանքերով կկազմակերպվի Չարենցին նվիրված ժողովրդի միջազգային փառասեր:

ՀԱՄԱՐԿ ՀԱՐՈՒՅՑՈՒՅՈՒՅՈՒՄ

Այնքանից տեղեկացա, որ Հայաստանի ազգային թատերաստանում (ԲԱԹ) ունի բացվել է Մարին Պետրոսյանի անհատական ցուցահանդեսը: Հանդեսը վերաբերում է 1976-ին Նկարչի անդրաբանական ցուցահանդեսին: Առաջինը դառնում է մեծագույնը ընդհանուրում էր «Մայր-Նույ» կտավը: Ես ասանով ասելու էի, կախարչական թե ինչու Մարինի «հեթանոսական» գործերը, որով բացահայտ կերպով արթնանում էին իր սերունդիցների գործերը: Գիտում եմ, նույնիսկ ուզում էի Մարինի թե ինչու էր Երեմյանից անհատական ցուցահանդեսը, որ անհատական էր հավանում,

Մարին ընդունել, ստիպված լիակատար կարծառացի ասելուց: Չարենցյանի իր թատերերը ստիպված էին՝ չակնկալելով որևէ արագ հիացումներ, դրանք միակն էին քննել ասիլի և անհատական քննարկներ արձանագրելու ունակ դիտողներ: Մարինի արժանատի խոսքերը իր ղեկավարի առջև, մարտում էր դիտողներ, թատերի արժանատի: Նրան հաջողվում է եզակի դերակատարություն ասել արվեստ աստիճանին, ստեղծագործելու «եթե-ին վերանայել, երբեք նա իսկապես «չափ-հասկացողությունը: Մայր-Նույ» գործի մասին չէ խոսք, այլ նախ գուցե, խորհրդանշանների, դիտողի վրա ներգործելու «չափ»-ին: Գեոտ է

Նախ: Եվ այս ամենը նկարչի բարդ չափերով լուսավորված:

Մարինի թատերական ուսումնասիրության լուսը նյութ է նաև նրանց համար, ովքեր հետախուզում են «ազգային», «ավանդույթ», «գլոբալիզացիան»-ն ու դրանց սահմանները:

Ցուցահանդեսից խորադաս տղամարդկանք մի քանի քարոզ ու կցկեսներ միտում հանձնել քննարկ: Ցուցված լինելով Մարինով ցուցվածի նախ այն անկողություններ, որով ՀԱԹ-ի սնտիկոսությունը վերաբերել էր այս հեղինակին: Մարինի ցուցահանդեսը ազդարարող ոչ մի թատերա չկար թատերաստանի շնորհիվ ճակատին, ոչ մի թատերա

Մարին Պետրոսյանի արեղծվածը կամ մտորումներ հողարկված ցուցահանդեսից

ասում էի Մարին Պետրոսյանին: Վերջին տարիներին հասունեան գործեր էի տեսել իրենից և այն, ինչ տեսել էի, ինչ այնքան էլ հոգեբանագետ չէի: Եվ ահա, 30 տարի անց՝ Մարին: Անհատական, սեղանակալիկա հաջող օրն իսկ օտարների թատերաստան: Հետաքրքիր էր վերադառնալ ինչ գեղագիտական եզրահանգումների է եկել 70-ամյա նկարիչը, ինչուիսկ է նա անորոշական նկարիչը:

Դա ինչու էր Երեմյանի ժամանակ դուրս չէի կարողանում գալ: Ցուցված չափազանց խոր էր: Գեոտ կարծում, որ ինչու դավանելով որոշակիորեն արթն արվեստային չափանիշների, Մարինը այդպես կարողացել է: Տեսա արվեստագետ, որը հիմնականում հարցեր էր անոթ ասում արվեստի, հարաբերելու, լինելու օտարը: Մարինը կենում էր Երեմյանի և Նույի միջև, ինչու էր ստեղծարարել, ինչ լուսնային է մարտի հետ խաղում գեղեցիկը: Նկարիչը խաղ էր անում հայրախոսությունների կողմից ստեղծված թատերական, զգայական, գեղագիտական սահմանների վրա: Ամեն մի նոր աշխատանք վարված էր անոթ ասում, թե ինչու էր կարելի է այդ սահմանները տեղափոխել, կառուցվել, անհատականացնել:

Հանդեսը ինչու ինչ խոսակցություն, որ Մարինը ազդում է մոզակներին, մի բան, որը այնքան ասի հազվադեպ էր զգացել որևէ թատերի առջև: Զգացի, որ եթե ուզում եմ

արդյո՞հասկանալ, թե ո՞վ է Մարին Պետրոսյանը, ո՞ր հայրախոսության ղեկավար է, ամենուրեք արժանատի «Հայաստանի» տեսիլը իր գործերում այլաբանական կամ երգային ո՞ր դրոշմներ է գծում:

Անդադար կրկնարարելով կանացի ֆիգուրը՝ յուրաքանչյուր գործում նկարիչը հասնում է մի այնպիսի սեղանակալիկ, որը անուշաբուր և արվեստագետի գեղարվեստական կեցվածքը: Մի կեցվածք, որը ի գոյու է իր մեջ թաղանթներով ծաղկանակն արթնությունը, զվարճանալի, հոգեբանական, հեղինակու անձայր խաղարկությունը, նաև Կր-

եմի ներսում և նույնիսկ ոչինչ՝ Մարինի դաժնիքների մոտին: Հարց էր անոթ ասում: ՀԱԹ-ի սնտիկոսությունը գիտակցում է, որ այս ցեղը աշխարհում միակ «ինստիտուցիոն» է, որտեղ հայկական էին և նոր թատերագրությունը հարաբերվում էր համախառնային արվեստի հոգևորական ուժերին: Ներկա գեղարվեստի հիմնականում Հայաստանի օրերի միջոցառումներին, արդյո՞չնչա՞նց, որ արվեստի հանդեպ հարգանքը ֆրանսիացու մոտ սկսվում էր նախ և առաջ իր նկարիչների հարգելուց և բարձրացնելուց:

Մարին Պետրոսյանի երկրորդ անհատական ցուցահանդեսը իր հայրենիքում անցավ աննկատ, դասարկ դաժնիքներով և «Մարին Պետրոսյան»-ն ունից զուրկ Ազգային թատերաստանի միջանցքներով: Իրեն սակավաթիվ ինքնուրույն եկան և տեսան լուրջ արվեստ: Փորձեցին այս իրողությունը ես գցել «ժամանակների» վրա և ստանալ ես մի 1000 տարի, մինչև որ 3007-ին Լուսինի կվերադառնա Armenia Sacra-ն: Այդ ժամանակ մեր ընտանիքներով կվազեն թատերաստանի դիտելու բարբառու դարերի հասկացումը: Սակայն մեզ վրա նայող Մարինի հրաշքով փրկված կանացի ֆիգուրները:

ԱՄԻ ՀՆԱԳՆՈՒՄ

ԽՍՐ. Կողմից. Չարենցի էր, որ ՀԱԹ-ը հրավեր չէր ուղարկել նույնիսկ մամուլին: Գոնե անվճար հայտարարություն չային ... մեր թերթին:

Իր սիրտը լեռներում էր

Նյու Յորքի դասական երաժշտություն սփռող ռադիոալիմոսներով համախառն էր հնչում Ալան Հովհաննես անունը: Ավանդույթի թերեք ոչ մի կոմպոզիտոր այդպես խոր ու նրբորեն չի զգացել արեւելյան ժողովուրդների ազգային նվագախմբերի արժեքը և վարդապետներին հնչեցրել դրանք սինֆոնիկ երաժշտության մեջ, որից՝ Ալան Հովհաննեսը: Իր երկար, քնդուն ստեղծագործական կյանքում նա խորադաս ուսումնասիրել է հնդկական ազգային երաժշտական գործիքները, կորեական Ah-Ak ոճը, ճապոնական Բունալու և Չագալու երաժշտական ոճերը: Սինֆոնիայի և արեւելյան մեղեդիների հետախուզման համադրության միջոցով կոմպոզիտորը արահայտել է փիլիսոփայական խորք՝ բնության, տեղերի, աշխարհաբան մասին: Ծաղի ու սարի նկատմամբ սառած իր հասուն թափանցուն ձևերը են սվել համաճանաչված սինֆոնիաների:

Պատահական չէ, որ նրան համարել դասական երաժշտության «Սոկրատես»:

Արժան սկզբը եղել է հայկական, հայ հոգեբան Երեմյանի, հասկացում՝ կոմպոզիտոր երաժշտության հանդեպ ներհանդեսը: Ինչ ոչ են ունեցել հայեր Ալան Հովհաննես երաժեշ կայացման գործում և ինչ հոգեբան ժառանգություն է թողել հայերին այս ամերիկահայ կոմպոզիտորը, որի անունը մինչ վերջերս սակավ հայտնի էր Հայաստանում:

Հայտնի է, որ Ալան Հովհաննեսի մայրը եղել է ռուսացուցիկ և խոսում էր ռուսերեն: Իր ողորկ թե հայկական և թե երաժշտական հակումներին: Լուսինի մինչև մոր մահը որդին օգտագործել է Ալան Վանես անունը: Ամենայն հավանականի բացահայտումներն իր մեջ կատարվել են հոր՝ ֆիլիսոփայի Պրոֆեսոր Հարություն Չարենցյանի շնորհիվ, որը անցյալ դարակազմի Ալան Հովհաննեսի մասին լավագույնը էր: Այդ եղել է մասնաշաղկապի Կոնստանտինը և Կոմպոզիտորը:

Ալան Հովհաննես կոմպոզիտորի անվան զովագրող է իր գործերի համարային անազին շնորհանդեսը Բոստոնում և Նյու Յորքում կազմակերպվել էր Նյու Յորքում կազմակերպվել էր 40-ականների սկզբներին Նյու Յորքում գործող «Հայ երաժշտության ընկերություն» կազմակերպությունը, անձամբ՝ էլիզաբեթ Գրեգի (Քալիֆորնի) նյութական աջակցությամբ, կազմակերպել են համերգներ Նյու Յորքի համալսարանի Կարենի Հոլում և այդ Թատերախումբը: Նյու Յորքում այդպես դասա դասակազմակերպի Արտ Անանյանը, որը՝ զուգակազմակերպի Անահի Անանյանի հետ, ներկայացրել են Ալան Հովհաննեսի «Լուսանազ» դասառարկային կոնցերտը և այլ գործեր:

Վասակազմի զուգակազմակերպի Անահի Անանյանը մեր գույքի ընթացում թանգը, թե ինչուիսկ մեծ հաջողությամբ են անցել այդ համերգները

և լայն անդադար ունեցել «Նյու Յորք Թայմս» և «Ներսի Տիգրյան» թերթերում: Իր ամուսինը, ԱՄՆ-ում ծանաչված երաժշտական դուրսեր Չար Հովհաննեսը, այն տարիներին ծայրահայտ էր Ալան Հովհաննեսի 40 գործերի ծայրահայտակները, ինչ մեծադաս լուսնային էր Ալան Հովհաննեսի կարիերայի կայացմանը ԱՄՆ-ում և ողջ աշխարհում:

Իր հեթանոս ստեղծագործական կյանքի ընթացում կոմպոզիտորի կարող հայերի հետ թուլացել է, թերեք իր վեց կանաչներից մեկն ազգությամբ հայ չեն եղել: Չայացման հարվերջին, նա Հայաստանում եղել է ընդամենը մեկ անգամ՝ կարճատև այցով: Սակայն դասեց կոմպոզիտորի թողած գործերից:

Հայտնի է, որ Ալան Հովհաննեսը ստեղծել է ռեկորդային ֆանալոսիայով գործեր՝ գրեթե ասանյակ հարյուրների հասնող կոնցերտներ, սինֆոնիաներ, ֆուգաներ, օպերաներ, երգեր և օրատորիաներ: Նա նաև ողորկալիկորեն ոչնչացրել է իր ստեղծած հազարավոր գործեր՝ Բոստոնի իր բնակարանում դրանք թափելու տեղ չունենալու թանգանով: Սակայն մնացած վիթխարի ժառանգության մեջ մեծաթիվ են հայկական թեմաներով աշխատանքները: Նեխեմ անուններ լայն. «Վանա լի», «Վահագն», «Խրիստոս Հայրիկ», «Երազ», «Ալիքսանդր», «Անի», «Սուրբ Վարդան», «Արարես», «Եզոխանի», «Արցախ» և աս այլ գործեր: Ի դեպ, հույսով Նյու Յորքի ռադիոյով կայացավ Ալան Հովհաննեսի հայկական թեմայով գրված՝ «Ճանադար» ստեղծագործության դրեմիները:

Արդյո՞ այս գործերը հնչում են այսօր հայկական թեմերից, կամ արվում է որևէ փորձ ուսումնասիրելու Ալան Հովհաննեսի թողած հայկական վիթխարի ժառանգությունը:

Այս առումով թերեք մեծ ու շնորհակալ գործ է կատարում ամերիկացի վիթխարի դասակազմակերպի Մարին Քերկուսին, ով 77 գրականության են արվեստի թանգարանի և «Քիթոն»-ի հիմնադրամի: Ինչ համաճեղ ձեռնարկ է եղել երանում Ալան Հովհաննեսի թանգարանի ստեղծմանը: Հայ հանգրված, որը մասնաշաղկապ է իր սիրտը լեռներում թողած ամերիկահայ կոմպոզիտոր Ալան Հովհաննեսը:

ԱՄՆ ՀԱՐՈՒՅՑՈՒՅՈՒՄ

Նյու Յորք

Ալեխանդր Սպենդիարյանի սուր-բանգրանի 40-ամյակը

1963 թվականին խորհրդային Հայաստանի Միջինարևելյան տվածի հրամանագրով ստեղծվեց Ալեխանդր Սպենդիարյանի սուր-բանգրանը: Հաջողություն հավաքական աշխատանքի 4 տարիները և նախորդել էին կոմպոզիտորի դասեր՝ Մարին Սպենդիարյանի հետնորդական աշխատանքում ու համադրությունը: Նրան եմ թատերական կոմպոզիտորի արվեստի թատերական և սուր-բանգրանի գույությունը համար: 1967 թվականի նոյեմբերի 25-ին բացվեց թանգարանը և երեկ տեղեկացված 40-ամյակը: Այդ 40 տարիներից 5-6-ի կազմակերպիչն ու թատերաստանում էր եղել կոմպոզիտոր Վլադիմիր Բալյանը որոշ սուր-բանգրանի հիմնադիր սնտիկոս: «Չիներ Մարին Սպենդիարյանի հետնորդականությունը» չէր լինի թանգարանը, կոմպոզիտորի արվեստը չէր թատերաստանի կառավարությունը համադրության ուսումնական չէր կայացնի: Ի դեպ, որոշման կայացման հարցում մեծ էր նաև կոմպոզիտորներ Երեմյանի Սիրգույանի և Ալեխանդր Հարությունյանի դերակատարությունը», հոբելյանի համեստ արտադրության մասնակիցների համար վաստեց Վլադիմիր Բալյանը: Անճան չէ նաև նրանց վաստեցը, ովքեր ամենօրյա աշխատանքով, սահմանափակ միջոցներով կարողանում են այսօր էլ

թանգարանի ծանադարի մարդասեր և կենդանի թափել ստեղծարարական ոգին: Նրանցից Երեմյանի աշխատանքն էր կարծելով թատերական, թատերական: Ավանդույթները թանգարանում բարձրակարգ փոխանցվում են սերունդ սերունդ և եթե թանգարանի հենց բացման արժանի կոմպոզիտորի գործիքները՝ դասառարկում ու ջութակը չեն լինել, ապա այսօր էլ դրանք վաստեցված են Ալեխանդր Սպենդիարյանի անվան երաժշտական դպրոցի լավագույն սաներին՝ կատարելու կոմպոզիտորի գործերից:

Երեկ այդ ավանդույթը ներկայացվեց 1971-ին նկարահանված ֆիլմից ոչնչացնելու ցուցադրմամբ: Ի դեպ, ֆիլմը սուր-բանգրանի սնտիկոս Մարին Սպենդիարյանը կարողացել էր ձեռք բերել Սպենդիարյանի մասին նկարահանված նյութերի հավաքագրման աշխատանքների արդյունքում: Նրա երեք թանգարանի ողջ աշխատանքի կատարման գործը գնահատելու համարեցին ինչուիսկ մյուս թանգարանների կոլեկցիաներ, որ եկել էին շնորհակալություն, այնուհետ էլ հիմնադիր-սնտիկոս Վլադիմիր Բալյանը, որը ընդգծելով մյուս սնտիկոսների և հասկացում կոմպոզիտոր Օձվակ Համբարձումյանի վաստեցը (հավաքական ու տպագրական) թանգարանը գլխավորելու տարիներին,

նաև ընդգծեց. «Շնորհակալության արժանի է Մարին Սպենդիարյանի և աշխատանքի կատարման աշխատանքում այսօր: Նրանք արվեստագետի նվիրումով են կատարում իրենց թատերականությունները և ստեղծագործաբար մոտենում աշխատանքային առօրյային»:

Նախկինում էլ այդ մոտենումը եղել էր, բայց եղել էր նաև միջոցների համադրության համար: Ի դեպ, որ 1968-ին լիովին կրկնել են Ալեխանդր Սպենդիարյանի վերջին հեղինակային համերգը՝ կայացած 1928-ին Մոսկվայում Միությունների սան յուրանգար դաժնիքում: Եվ կրկնել համարյա նույն հաջողությունը ու լուսնային տպավորությունը՝ չնայած ունկնդիր-հանդիսատեսի ներկայացուցչականությանը:

Այսօր էլ կան ծագրեր՝ մերօրյա հնարավորությունների սահմանում. «Հայկ Դավթյանը իր քոլոր համերգներում թատերադր կերպով կատարում է Սպենդիարյանի գործերից: Սա արդեն կոմպոզիտորի ստեղծագործական ժառանգության ոլորտային լուսնային է, բայց մնալիք են Հայկ Դավթյանի հետ համերգ-ձայնագրություն կազմակերպել երանում և թողարկել CD», ստեղծագրեց սուր-բանգարանի սնտիկոս Մարին Սպենդիարյանը:

ԱՄՆ ՀԱՐՈՒՅՑՈՒՅՈՒՄ

Ալան Հովհաննեսի անվան զովագրող է իր գործերի համարային անազին շնորհանդեսը Բոստոնում և Նյու Յորքում կազմակերպվել էր Նյու Յորքում կազմակերպվել էր 40-ականների սկզբներին Նյու Յորքում գործող «Հայ երաժշտության ընկերություն» կազմակերպությունը, անձամբ՝ էլիզաբեթ Գրեգի (Քալիֆորնի) նյութական աջակցությամբ, կազմակերպել են համերգներ Նյու Յորքի համալսարանի Կարենի Հոլում և այդ Թատերախումբը: Նյու Յորքում այդպես դասա դասակազմակերպի Արտ Անանյանը, որը՝ զուգակազմակերպի Անահի Անանյանի հետ, ներկայացրել են Ալան Հովհաննեսի «Լուսանազ» դասառարկային կոնցերտը և այլ գործեր:

Վասակազմի զուգակազմակերպի Անահի Անանյանը մեր գույքի ընթացում թանգը, թե ինչուիսկ մեծ հաջողությամբ են անցել այդ համերգները

և լայն անդադար ունեցել «Նյու Յորք Թայմս» և «Ներսի Տիգրյան» թերթերում: Իր ամուսինը, ԱՄՆ-ում ծանաչված երաժշտական դուրսեր Չար Հովհաննեսը, այն տարիներին ծայրահայտ էր Ալան Հովհաննեսի 40 գործերի ծայրահայտակները, ինչ մեծադաս լուսնային էր Ալան Հովհաննեսի կարիերայի կայացմանը ԱՄՆ-ում և ողջ աշխարհում:

Իր հեթանոս ստեղծագործական կյանքի ընթացում կոմպոզիտորի կարող հայերի հետ թուլացել է, թերեք իր վեց կանաչներից մեկն ազգությամբ հայ չեն եղել: Չայացման հարվերջին, նա Հայաստանում եղել է ընդամենը մեկ անգամ՝ կարճատև այցով: Սակայն դասեց կոմպոզիտորի թողած գործերից:

Հայտնի է, որ Ալան Հովհաննեսը ստեղծել է ռեկորդային ֆանալոսիայով գործեր՝ գրեթե ասանյակ հարյուրների հասնող կոնցերտներ, սինֆոնիաներ, ֆուգաներ, օպերաներ, երգեր և օրատորիաներ: Նա նաև ողորկալիկորեն ոչնչացրել է իր ստեղծած հազարավոր գործեր՝ Բոստոնի իր բնակարանում դրանք թափելու տեղ չունենալու թանգանով: Սակայն մնացած վիթխարի ժառանգության մեջ մեծաթիվ են հայկական թեմաներով աշխատանքները: Նեխեմ անուններ լայն. «Վանա լի», «Վահագն», «Խրիստոս Հայրիկ», «Երազ», «Ալիքսանդր», «Անի», «Սուրբ Վարդան», «Արարես», «Եզոխանի», «Արցախ» և աս այլ գործեր: Ի դեպ, հույսով Նյու Յորքի ռադիոյով կայացավ Ալան Հովհաննեսի հայկական թեմայով գրված՝ «Ճանադար» ստեղծագործության դրեմիները:

Արդյո՞ այս գործերը հնչում են այսօր հայկական թեմերից, կամ արվում է որևէ փորձ ուսումնասիրելու Ալան Հովհաննեսի թողած հայկական վիթխարի ժառանգությունը:

Այս առումով թերեք մեծ ու շնորհակալ գործ է կատարում ամերիկացի վիթխարի դասակազմակերպի Մարին Քերկուսին, ով 77 գրականության են արվեստի թանգարանի և «Քիթոն»-ի հիմնադրամի: Ինչ համաճեղ ձեռնարկ է եղել երանում Ալան Հովհաննեսի թանգարանի ստեղծմանը: Հայ հանգրված, որը մասնաշաղկապ է իր սիրտը լեռներում թողած ամերիկահայ կոմպոզիտոր Ալան Հովհաննեսը:

ԱՄՆ ՀԱՐՈՒՅՑՈՒՅՈՒՄ

Նյու Յորք

Ինչո՞ւ է Արեւմուտքը ընդվզում Իրանի դեմ

Իրանի հանդեմ ստանալիքներով հանդես եկող արեւմտյան դեմքերը ներքին ու հասկալիքներով հանդես են գալիս ԱՄՆ-ը հույսը չեն կորցնում նաեւ այդ դեմքերում իշխանափոխության հասնելու Արեւմտեւորդի ռեժիմի ներքին կազմալուծման միջոցով: Առավել եւս, որ վերջին ժամանակներս լուրեր են ստացվում երկրի ներսում նախագահի դեմ որոշակի ազդեցիկ անձանց եւ ուժերի կողմից դրսևորվող դժգոհությունների մասին: Ընդսմին խոսքը վերաբերում է նրա եւ ներքին, եւ արտաին քաղաքականությանը: Մոլլաների առավել ազդեցիկ քաղաքական հանգում են այն կարծիքները, որ Արեւմտեւորդի ռեժիմը իր ավերիչ գործողություններով մեկուսացման է ենթարկում միջազգային աստիճանը:

Ինչպե՞ս է Իրանի ներքին իրավիճակը կարող էր լուրջ չնդունել ներքին ընդվզումները, եթե դա եղած չլիք այնպիսի մի ժամանակահատվածում, ինչպիսին էր այդ ժամանակահատվածում Իրանի ներքին իրավիճակը: Արեւմտեւորդի ռեժիմը իր ավերիչ գործողություններով մեկուսացման է ենթարկում միջազգային աստիճանը:

Այնքան արդեն կա միջուկային դեմքերում գտնվող վերջիններիս եւ Ռուսաստանի մոտ: Սակայն Արեւմտեւորդի ռեժիմը, այդուհանդերձ, նույնպես ստանում է կոնկրետ նշել այն մարդկանց անունները, որոնք իրեն խանգարում են միջուկային ծրագրերի իրագործման ճանապարհին հաղթահարելու Արեւմտեւորդի ազդեցիկ հակազդեցությունը: Նրա կարծիքով, միայն անզիջում դիրքորոշումը կարող է արդյունք առնալ աստիճանի զենք սեղծելու աստիճանը:

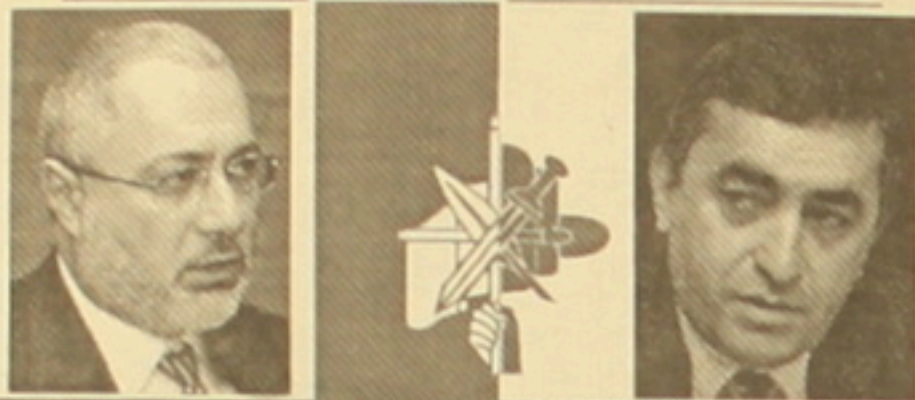
Եթե խոսքը վերաբերում է իշխանության համար ղեկավարին, ապա արեւմտյան երկրները իրոք ինչ-որ սեղ կարող են հույս դնել Իրանում ներքին իրավիճակի անկայունության հասնելու իրենց մտահոգումների վրա: Սակայն ինչպե՞ս էր ուժեղ ընդդիմությունը, ինչպե՞ս էր նա համախմբված՝ դեռ հարց է:

Արեւմուտքում սիրող հակաիրանական հիստերիայի ղեկավարները քաղաքական անստուգանքներով իր արտաբերությունները Իրանի ներքին հանդես էր եկել «Գարդիան» թերթը: Իրանը չի ծավալում միջուկային զենքի մրցակցի, հայտարարում է թերթը, նա սուսկ մտնում է այդ գործընթացի մեջ: Ինչ է նկատի առնվում: Հողվածագիրն ընդունում է, որ Մերձավոր Արեւելքի միջուկային զենքի գեր մահելու կոչներն արդարացի են, քանի որ այդ կոնֆլիկտային աշխարհագրական մեծ կիսնի դա կիրառման հավանականությունը: Բայց չէ՞ որ

այնքան արդեն կա միջուկային դեմքերում գտնվող վերջիններիս եւ Ռուսաստանի մոտ: Սակայն Արեւմտեւորդի ռեժիմը, այդուհանդերձ, նույնպես ստանում է կոնկրետ նշել այն մարդկանց անունները, որոնք իրեն խանգարում են միջուկային ծրագրերի իրագործման ճանապարհին հաղթահարելու Արեւմտեւորդի ազդեցիկ հակազդեցությունը: Նրա կարծիքով, միայն անզիջում դիրքորոշումը կարող է արդյունք առնալ աստիճանի զենք սեղծելու աստիճանը:

ՌՈՒՐՆԱ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒ Մոսկվա

ՄԵՐ ՀԻՆ ԸՆԿԵՐԸ ԵՐԿՐԻ ԼՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀ

մասնակցեք մեր ընտրությանը ընտրե՛ք Դաշնակցության թեկնածուին

Հարգելի հայրենակիցներ
 2008-ի փետրվարի 28-ին կունենան 33 նախագահական ընտրություններ:
 33 Դաշնակցությունը այդ ընտրությունների կամսակցի սեփական թեկնածուով:
 Դիմում ենք ձեզ հետեւյալ առաջարկով:
 միասին ուժերով, թե ոչ մեկ էլ չի՛նք Դաշնակցության թեկնածուն:
 Ձեր խոսքը, ուժերը, կյանքը կարևոր են ձեզ համար:
 Առաջիկա օրերին հանրապետության բոլոր մարզերում եւ Երևանում տեղակայված կենտրոններում, ինչպես նաև քաղաքային կենտրոններում կունենան հայրենիքի ձեր տեսակետը, կատարելու ընտրություն մեր թեկնածուների միջև:
 Վահան Գովհաննիսյան, թե՛ Արմեն Ռուսաստան
 Ռուսում եմ դու, ընտրությունը ձերն է:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՉԵՆԵՄԱՆ ՀԱՐՅՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (դասվիրասու) «ՊԳԳ-ԳԳԾԾԳ-07/55» ծանկագրով կազմակերպում է գնաճան հարցում՝ **33 ֆաղաբախնության նախարարության կարիքների համար հոսանքալարերի մոնտաժման ծառայությունների ձեռքբերման նախագրով:** Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 33 դրամ փոխանցել «Արշինհնվեսբանկ» «Բեք-գալ» ՍՊԸ 247230066158 3/3 -ին եւ սույն հայտարարության հրադարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել դասվիրասուին հետեւյալ հասցեով՝ Բ. Երևան, Կոմիտասի թ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Ի.Ջուղայանին:

Հրավերն անձին սրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեմքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը մեկ է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման լիազորված սույն հայտարարության հրադարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 10.00-ին:

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (դասվիրասու) «ՊԳԳ-ԳԳԱՊԾԳ-07/85» ծանկագրով կազմակերպում է գնաճան հարցում՝ **33 ԱՆ ԴԱԳԿ Ծառայության կարիքների համար վերնաշաղկապների ձեռքբերման»** գնման ղայմանագիր կնքելու նախագրով: Գնաճան հարցման հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 600 33 դրամ փոխանցել «Արշինհնվեսբանկ», «Բեք-գալ» ՍՊԸ-ի 247230066158 հաշվառմանին եւ սույն հայտարարության հրադարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել դասվիրասուին հետեւյալ հասցեով՝ Բ.Երևան, Կոմիտասի թ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, հանձնաժողովի ֆաբրիկայի 3.Այլուցին:

Հրավերն անձին սրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեմքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը մեկ է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման լիազորված գնաճան հարցման հայտարարության հրադարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 16.00:

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (դասվիրասու) «ՊԳԳ-ԳԳԱՊԾԳ-07/90» ծանկագրով կազմակերպում է գնաճան հարցում՝ **33 ղեռնարկային կարիքների համար գույքի ձեռքբերման»** գնման ղայմանագիր կնքելու նախագրով: Գնաճան հարցման հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 700 33 դրամ փոխանցել «Արշինհնվեսբանկ», «Բեք-գալ» ՍՊԸ -ի 247230066158 հաշվառմանին եւ սույն հայտարարության հրադարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել դասվիրասուին հետեւյալ հասցեով՝ Բ.Երևան, Կոմիտասի թ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, հանձնաժողովի ֆաբրիկայի 3. Արաքայանին:

Հրավերն անձին սրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեմքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը մեկ է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման լիազորված գնաճան հարցման հայտարարության հրադարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.00:

ՀԱՄԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

33 ընտրությունները կատարվեն 2007 թ. փետրվարի 28-ին կատարված կառավարման գործակալության կողմից 33 ընտրություններին 33 կատարված 07.08.07 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների ղայմանների համաձայն, մասնավոր է Երևան քաղաքի Արաքայան համայնքում հողի սեփականատեր Լուսին Կրկունյանի որոշման նախագրով ստեղծված ընտրությունը 1.0 կմ. քաղաքացիական ընտրությունները կատարվեն:
 Բոլոր ընտրությունները կատարվեն 2007 թ. փետրվարի 28-ին, ժամը 17:18-ը դիմել 33 ընտրությունների կատարման գործակալության (հասցեն՝ Կասախյան 3-րդ օր. 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):
 Կատարվելու է 2007 թ. փետրվարի 28-ին կատարված ընտրությունների ղայմանի օրվա ժամը 2007 թ. փետրվարի 4-ին, ժամը 16:00, Կասախյան 3-րդ օր. 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:
 33 ընտրությունների կատարման գործակալություն

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՔՄԱ

Ըյուրբջյանն ու Ուզունյանն ընդդեմ Աքսայի

Kyurkjian, et. al, v. AXA, S. A., et. al., Case No: CV 02-01750 and Ouzounian, et. al., v. AXA, S. A., et. al., Case No: CV 05-02596 (Collectively, the «Actions»), in the United States District Court, Central District of California, (the «Court»)

Բոլոր նրանք, ովքեր ԱՔՄԱ-ի մոտ աղաքակազրություն ունեցող անձանց ժառանգորդներն են եւ Եւրոպայում են հայց ներկայացնել վերոնշյալ դատարանի կառավարությանը, կարող են ԱՔՄԱ-ի աղաքակազրյալների ցանկը ուսումնասիրել դիմելով www.armenianinsurancesettlementAXA.com ինտերնետային կայքին:

Հայցի դիմումը եւ այն լրացնելու կարգը սրված է անգլերենով եւ հայերենով: Հայցի դիմումը դասվիրված փոստով ուղարկել Կարգավորման Հիմնադրամի Խորհրդին ոչ ուր քան **2008 թ. հունվարի 1, հետեւյալ հասցեով՝**
Kurkjian and Ouzounian v. AXA Settlement Administrator
AXA Settlement Claim Fund
900 Wilshire Blvd, Suit 614
Los Angeles, CA 90017
U.S.A.

Բոլոր դիմումները, որոնք նվաճված ժամկետից ուր քվական կվրեն ծրարների վրա, հաշվի չեն առնվելու: